

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16Co/43/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8110224108
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8110224108.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a z členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Filakovského v právnej veci navrhovateľky: B. D., rod. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., ul. X. O. XX, právne zastúpenej JUDr. Martinom Staroňom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 89 proti odporcovi: Ing. F. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., ul. X. O. XX, toho času Q. P., ul. X. X, právne zastúpeného ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA VALO & PARTNERS, s. r. o., Prešov, Konštantínova 3, o určenie manželského výživného, o odvolaní navrhovateľky a odporcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 8C 190/2010-321 zo dňa 13. 12. 2012 takto jednodhlasne

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok vo výroku, ktorým súd zaviazal odporcu prispievať na výživu navrhovateľky titulom manželského výživného sumou 150 Eur mesačne za obdobie od 28. 09. 2010 do 13. 05. 2011, výroku, ktorým odporcovi povolil splácať dlžné výživné vo výške 1 127,95 Eur po 250 Eur mesačne vždy do 25-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku až do úplného vyrovnania, s tým, že nezaplatenie jednej splátky nastáva zročnosť celého plnenia, s výnimkou výroku, ktorým súd konanie zastavil a výroku, ktorým v prevyšujúcej časti návrhu zamietol.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku, ktorým konanie zastavil v časti o zaplatenie manželského výživného nad 170 Eur mesačne a výroku, ktorým v prevyšujúcej časti návrh zamietol, ako aj výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd konanie v časti o zaplatenie manželského výživného nad 170 Eur mesačne zastavil. Vyslovil, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľke titulom manželského výživného sumou 150 Eur mesačne za obdobie od 28. 09. 2010 do 13. 05. 2011. Ďalším výrokom povolil odporcovi dlžné výživné vo výške 1 127,95 Eur zaplatiť v mesačných splátkach po 250 Eur splatných vždy do 25-teho dňa toho-ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do úplného vyrovnania. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a vyslovil, že odporca je povinný nahradiť navrhovateľke aj trovy konania vo výške 130,58 Eur v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania zistil, že životná úroveň oboch účastníkov konania nebola rovnaká. Odporca pracuje ako člen manažmentu VÚB leasing, a.s. a jeho príjmy za obdobie apríl až december 2010 boli v priemere 1.541,50 Eur mesačne, pričom v januári 2011 mal príjem 3.945,77 Eur, vo februári 2011 bola jeho čistá mesačná mzda vo výške 1.318,20 Eur, v marci 2011 vo výške 1.312,20 Eur a v apríli 2011 vo výške 3.607,30 Eur. Na rozdiel od odporcu navrhovateľka mala za rozhodné obdobie len príjmy z rodičovského príspevku vo výške 160,22 Eur mesačne od októbra 2010 do decembra 2010, prídavky na dieťa vo výške 22 Eur mesačne, rodičovský príspevok vo výške 190,10 Eur mesačne od januára 2011 do mája 2011 a nemocenské dávky vo výške 388,40 Eur v

novembri 2010, vo výške 563,60 Eur v decembri 2010 a vo výške 545,40 Eur v januári 2011. Príjmy z podnikania nemala žiadne a navyše od 05.04.2011 má pozastavenú aj živnosť. Z uvedeného je zrejmé, že príjmy odporcu ďaleko prevyšujú príjmy navrhovateľky. Súd vzal do úvahy skutočnosť, že životná úroveň odporcu bola neporovnateľne vyššia ako životná úroveň navrhovateľky, pričom navrhovateľka nemohla svoju životnú úroveň zvýšiť, nakoľko sa osobne starala o maloleté dieťa účastníkov a mala výdavky nevyhnutné a potrebné pre svoje živobytie a živobytie maloletého dieťaťa. Aj za stavu, keď obaja účastníci navzájom považovali druhou stranou vyčíslené výdavky za účelové, má súd za to, že už len s ohľadom na príjmy oboch účastníkov je zrejmý zreteľný rozdiel v ich výške v prospech odporcu. Nemôže obstať ani argumentácia odporcu o tom, že pri podnikaní jedného z manželov tomuto manželovi súd nemôže priznať výživné. Pri manželskom výživnom je totiž dôležité porovnanie faktickej životnej úrovne oboch manželov, teda to, aké sú ich reálne faktické príjmy a výdavky a nie to, či je niekto z nich podnikateľom. Z uvedených dôvodov mal súd za to, že návrh navrhovateľky bol dôvodný, avšak len čo do sumy 150 Eur mesačne, a preto jej súd výživné v uvedenej čiastke priznal. Vo zvyšku návrh zamietol ako nedôvodný berúc do úvahy aj vysoké náklady odporcu, splácanie hypoték a pôžičiek a nielen jeho príjem. Vzhľadom na skutočnosť, že za obdobie od 28.09.2010 do 13.05.2011 vznikol odporcovi dlh na výživnom spolu vo výške 1 127,95 Eur, súd mu umožnil tento zaplatiť v mesačných splátkach vo výške 250 Eur mesačne postupom podľa § 160 ods. 1 O.s.p. Súd vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľke patrí náhrada za sedem mesiacov a to október 2010 až apríl 2011 po 150 Eur + náhrada za tri dni v septembri 2010 (3 dni x 5 Eur = 15 Eur) a za 13 dní v máji 2011, $(150:31=4,84 \text{ Eur} \times 13 \text{ dní})$ spolu 62,92 Eur.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p. a vyslovil, že v konaní mala navrhovateľka čiastočný úspech, preto jej priznal pomernú náhradu trov konania. Uviedol, že si uplatnila výživné za obdobie siedmich mesiacov po 250 Eur + 15 dní spolu vo výške 1 875 Eur, avšak úspešná bol len v sume 1 127,95 Eur za toto obdobie. Vzhľadom na vyčíslenie trov právneho zastúpenia právnym zástupcom navrhovateľky, tento si uplatňoval náhradu trov konania za 9 úkonov právnej služby po 61,41 Eur postupom podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. a to za prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie návrhu na určenie manželského výživného zo dňa 27.09.2010, písomné vyjadrenie navrhovateľky zo dňa 02.03.2011, písomné podanie navrhovateľky zo dňa 18.05.2011, účasť na pojednávaní dňa 16.06.2011, písomné podanie navrhovateľky - čiastočné späťvzatie návrhu zo dňa 12.07.2011, písomné vyjadrenia navrhovateľky zo dňa 24.02.2012, účasť na pojednávaní dňa 01.03.2012 a 13.12.2012 a tiež za jeden úkon právnej služby po 15,35 Eur § 14 ods. 5 cit. vyhl. za účasť na pojednávaní dňa 03.05.2012, ktoré bolo odročené. Tiež si uplatňoval režijný paušál vo výške $2 \times 7,21 \text{ Eur}$, $4 \times 7,41 \text{ Eur}$ a $4 \times 7,63 \text{ Eur}$. Spolu si takto právny zástupca navrhovateľky na trovách uplatňoval sumu 642,64 Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že úspech navrhovateľky bol vo výške 60,16 % a neúspech vo výške 39,84 % súd priznal trovy konania navrhovateľke vo výške 20,32 % z uplatnenej sumy, t.j. spolu 130,58 Eur.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca, proti výroku, ktorým bol povinný prispievať na výživu navrhovateľky sumou 150 Eur mesačne, výroku ktorým mu povolil splácať dlžné výživné v mesačných splátkach a výroku, ktorým bol povinný nahradiť navrhovateľke trovy konania. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté výroky zmenil, návrh navrhovateľky zamietol a uložil jej povinnosť zaplatiť mu trovy konania, resp. vec zrušil a vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že súd dospel k nesprávnym právnym záverom. Jeho výroky odporujú základnému pravidlu uvedenom v ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre mal. dieťa. K týmto záverom súd dospel na základe tých skutočností, keď v konaní neodstránil rozpory v tvrdeniach účastníkov a v konečnom dôsledku napadnutý výrok je zmätočný a nepreskúmateľný. Bol hrubo porušený princíp rovnosti zbraní účastníkov súdneho konania, najmä v tom, keď nedostatky v konaniach a správaní sa navrhovateľky aplikoval na ťarchu odporcu, ktorý tieto ničím nezavinil a nevyprodukoval. Uviedol, že nesprávne vyhodnotil tú skutočnosť, že navrhovateľka v čase od 05. 01. 2004 do 04. 04. 2011 bola podnikateľkou. V tomto období podnikala pod obchodným menom B. D. so sídlom v X., X. O. č. XXXX/XX, IČO: 41 065 077 na základe živnostenského oprávnenia. Mal za to, že aktíva navrhovateľka v kritickom období, t.j. za obdobie, za ktoré požaduje priznať manželské výživné podnikala, v zmysle čoho zárobkovou činnosťou treba rozumieť sústavnú činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Táto okolnosť je dôvodom na nepriznanie manželského výživného. To, že navrhovateľka v období, keď bola podnikateľkou až do rozvodu manželstva účastníkov, mala nižšiu úroveň ako odporca, nie

je dôvodom na to, aby súd jej mal priznať výživné. Bola si plne vedomá toho, že ako podnikateľka musí znášať určité riziko z podnikania, nesie plnú zodpovednosť za svoje podnikanie. Neschopnosť v podnikaní si zabezpečiť primeranú životnú úroveň nie je možné prenášať na inú osobu, na štát alebo na ťarchu odporcu. Všetko záleží len na jej osobných kvalifikačných a praktických skúsenostiach, ako aj zručnostiach. Odporca nemôže saturovať podnikateľskú neschopnosť navrhovateľky, lebo pokiaľ mala za to, že je podnikateľkou, tak si mala svoj život i podnikania manažovať tak, aby sa nedostala do pozície sociálne odkázanej osoby. Až na základe vyjadrenia odporcu v tomto konaní si uvedomila nesprávnosť zotrvania v podnikateľskom režime a konkrétne 06. 04. 2011 oficiálne prerušila živnosť. Z toho vyplýva, že len od 05. 04. 2011 navrhovateľke mohol vzniknúť nárok na manželské výživné do 13. 05. 2011, kedy manželstvo účastníkov bolo právoplatne rozvedené. Len za toto obdobie mala navrhovateľka nárok porovnávať svoju životnú úroveň so životnou úrovňou odporcu. Počas celého súdneho konania žiadnym spôsobom nepreukázala, žeby mala absenciu nedostatku finančných prostriedkov na svoju obživu, či bola nútená si požičať peniaze, požiadať o sociálnu pomoc a pod.. Naopak z výpovede svedkov vyplynulo, že žiadnym spôsobom finančne nepomáhali navrhovateľke, lebo o túto pomoci si nepožiadala a jej životná úroveň bola dostatočná. Tvrdí, že navrhovateľka nemá na svoju osobu žiadne zvýšené náklady, okrem nákladov na platenie odvodov z titulu svojho podnikania. Pokiaľ argumentuje tým, že má zvýšené náklady na svojho syna, tvrdí, že tento argument neobstojí, nakoľko v tomto konaní sa rieši otázka výživného pre navrhovateľku. Nie je v takej nepriaznivej sociálnej a finančnej situácii, žeby bola odkázaná na pomoc svojho bývalého manžela. Spláca ešte úver poskytnutý Tatra bankou mesačne vo výške 223 Eur, keď tento úver si odporca s navrhovateľkou boli nútení zobrať na preklenutie nepriaznivej finančnej situácii. Súd nebral vôbec do úvahy skutočnosť, že odporca má zvýšené náklady spojené s vedením spoločnej domácnosti s matkou Ing. P. Z., jeho ďalším dieťaťom - dcéru L. a ďalšími nákladmi, pretože žiť a bývať v B. je nákladnejšie oproti životu v X.. Okrem vyživovacej povinnosti voči svojej manželke, má vyživovaciu povinnosť i voči svojej družke, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, voči svojmu ďalšiemu dieťaťu. Povinnosť odporcu zaplatiť dlh na výživnom po 250 Eur po dobu viac ako 4,5 kalendárnych mesiacov znamená neprimeraný zásah do jeho životnej úrovne, ale aj do jeho vyživovacej povinnosti k dvom deťom, ale i družke.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie aj navrhovateľka, a to vo všetkých jeho výrokoch. Má za to, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav vecí, dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí. Súd prvého stupňa mal za dostatočné manželské výživné v sume 150 Eur od 28. 09. 2010 do 13. 05. 2011, t. j. od podania návrhu od právoplatnosti rozsudku o rozvode. Odporca pokiaľ žije v spoločnej domácnosti jej prispieval na spoločnú domácnosť sumou cca 230 Eur, pričom okrem toho platil aj všetky účty a výdavky. Po odchode zo spoločnej domácnosti do B. za prácou 01. 04. 2010 prestal prispievať na domácnosť, všetky účty platila sama, ako aj výdavky na seba i na mal. dieťa, pretože odporca neprispieval do rozvodu manželstva. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že životná úroveň oboch účastníkov nebola rovnaká. Životná úroveň odporcu bola v rozhodnom období oveľa vyššia ako životná úroveň navrhovateľky. Pracuje ako člen manažmentu VÚB Leasing, s. r. o. Jeho príjmy za obdobie apríl 2010 - december 2010 boli v priemere 1 541,50 Eur, v januári 2011 mal príjem 3 945,77 Eur, vo februári čistý príjem vo výške 1 318,20 Eur, v marci 2011 mal príjem v sume 1 312,20 Eur a v apríli 2011 3 607,30 Eur. Na rozdiel od odporcu navrhovateľka mala za žalované obdobie len príjmy z rodičovského príspevku, nemocenského titulom PN a rodinných prídavkov na dieťa. Bolo teda jednoznačne preukázané, že príjem odporcu prevyšoval príjem navrhovateľky. Ona nemohla svoju životnú úroveň zvýšiť, pretože sa osobne stará o dieťa účastníkov a mala výdavky nevyhnutné pre seba a ich mal. dieťa. Podnikateľskú činnosť, ktorú vykonávala pred narodením ich syna musela pre dlhodobu nepriaznivý stav dieťaťa ukončiť. Mal. dieťa má vážne zdravotné problémy, má atopický ekzém, pre ktorý má zníženú imunitu. Súd prvého stupňa nesprávne určil manželské výživné, keď pri určovaní zobral do úvahy nielen vysoký príjem odporcu, ale aj vysoké náklady odporcu. Manželské výživné má však prednosť pred inými výdavkami. Preto považuje niektoré výdavky odporcu za účelové a nie nevyhnutné. Napr. splácanie hypotekárneho úveru od VÚB, a. s. na byt na ul. X. O. XX v X. vo výške 156 Eur mesačne je výdavkom, ktorý sa týka splácania bytu vo vlastníctve rodičov odporcu, nie účastníkov konania, teda platí výlučne na majetok svojich rodičov. Odporca si zabezpečil bývanie podľa svojich vyjadrení blízko pracoviska, avšak aj tak musí dochádzať za prácou denne 30 km. V opise mzdového listu za január 2011 sa však nachádza položka motorové vozidlo - súkromné účely, ako aj položka ostatné zrážky. Z toho je zrejmé, že odporca má služobné motorové vozidlo, ktoré používa na cestu do práce, a preto mu zamestnávateľ platí aj PHN za cestu do práce. Vysokú životnú úroveň odporcu potvrdzuje aj koníček -

motocykle, za ktoré mesačne spláca leasing v sume vo výške 171 Eur, napriek tomu, že ide o sezónnu záležitosť. Odporca údajne platí nájomné za prenájom bytu vo Q. P. v sume 500 Eur mesačne, avšak byt je vo vlastníctve jeho družky, s ktorou má mal. dieťa, z dôvodu, ktorého je pochybné, aby vlastnej družke platil nájomné, o to viac, že navrhovateľke ako manželke neplatil po odchode zo spoločnej domácnosti a navrhovateľka si platby na inkaso musela platiť sama. Z toho jednoznačne vyplýva, že životná úroveň oboch účastníkov naďalej nie je rovnaká. Bola vyššia, čo potvrdzujú príjmy odporcu, ako aj výdavky a spôsob života. Bolo potrebné prihliadnuť na starostlivosť o domácnosť na strane navrhovateľky. Preto má nárok na manželské výživné vo výške 250 Eur mesačne za obdobie od 28. 09. 2010 do 13. 05. 2011. V tomto období odporca neprispieval navrhovateľkou žiadnou sumou. Mal za to, že súdom určená výška manželského výživného je nedostatočná, neprímerane nízka a primerané manželské výživné za obdobie od 28. 10. 2010 do 13. 05. 2011 je vo výške 250 Eur mesačne. Napadla aj rozsudok súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania. Navrhovateľka vyčíslila trovy právneho zastúpenia na sumu vo výške 642,64 Eur. Vzhľadom na to, že trovy konania boli vyčíslené zo súdom priznanej sumy vo výške 1 127,92 Eur a nie zo žalovanej sumy 1 875 Eur (250 Eur mesačne) má za to, že súd prvého stupňa mal priznať náhradu trov v plnej výške z výsledku sporu 1 127,92 Eur a nie podľa pomeru úspechu. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok zmenil, odporcu zaviazal prispievať na výživu navrhovateľky sumou 250 Eur mesačne a uhradiť jej trovy prvostupňového konania a odvolacieho konania, resp. vec zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadril odporca. Uviedol, že odvolanie navrhovateľky je v hrubom rozpore so základným pravidlom podľa ust. § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Inak sa pridrižiava svojho odôvodnenia uvedeného v odvolaní zo dňa 22. 01. 2013. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

K odvolaniu odporcu sa vyjadrila aj navrhovateľka. Táto uviedla, že odvolanie odporcu je nedôvodné. V priebehu konania bolo preukázané, že životná úroveň oboch manželov nebola rovnaká. V rozhodujúcom období bola na strane odporcu oveľa vyššia ako na jej strane, keďže jeho príjmy prevyšovali jej príjmy. Pokiaľ žil v spoločnej domácnosti prispieval na spoločnú domácnosť sumou 230 Eur, platil účty, výdavky. Požadované výživné nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože preukázala, že životná úroveň oboch účastníkov nebola rovnaká. Nesúhlasil s argumentmi odporcu ohľadom neschopnosti navrhovateľky podnikat'. To, že prestala podnikat' súviselo s nepriaznivým stavom ich spoločného mal. dieťaťa a nie neschopnosťou podnikat'. Bola nútená ukončiť svoju podnikateľskú činnosť, pretože syn bol dlhodobo chorý. Musela sa venovať starostlivosti o neho a o spoločnú domácnosť. Súd prvého stupňa vzal do úvahy skutočnosť, že životná úroveň odporcu bola neporovnateľne vyššia ako jej a nemohla si svoju úroveň zvýšiť, nakoľko sa osobne starala o mal. dieťa. Tvrdenie odporcu, že nepreukázala, žeby mala absenciu v dostatočných finančných prostriedkoch je zavádzajúce. V priebehu konania bolo preukázané, že odporca si počas žalovaného obdobia neplnil žiadnu vyživovaciu povinnosť v takom rozsahu, aby životná úroveň bola rovnaká. Jeho príjmy za dané obdobie presahovali príjmy navrhovateľky. To, že si navrhovateľka nezobrala žiadnu pôžičku nie je dôkazom toho, že mala dostatok finančných prostriedkov. Pomáhala jej najbližšia rodina, najmä rodičia, čo potvrdila aj na pojednávaní. Nemohla žiadať o pomoc sociálne inštitúcie, keďže v tomto období boli ešte manželmi a pri posudzovaní podmienok pre uplatnenie si sociálnej dávky sa prihliada aj na príjmy a majetok spolu posudzovaných osôb, teda aj na príjmy, vtedy ešte manžela. Zo svojich výdavkov musela zahrnúť aj zvýšené výdavky na mal. dieťa, ktoré hradila z vlastných finančných prostriedkov, ktoré mala k dispozícii pre svoje živobytie, keďže jej v tom období neprispieval ani na výživu mal. dieťaťa a začal prispievať až po právoplatnosti rozhodnutia. Príspevok na výživu rozvedeného manžela je samostatným nárokom. V predmetnom konaní preukazovala svoju finančnú situáciu. Tvrdenie odporcu o nákladnejšom životnom v B. v porovnaní so životom v X. je účelové. Trvá na tom, že má nárok na manželské výživné vo výške 250 Eur mesačne za obdobie od 28. 09. 2010 do 13. 05. 2011. To, že súd umožnil odporcovi dlžné výživné vo výške 1 127,95 Eur splácať v pravidelných mesačných splátkach po 250 Eur pre navrhovateľku to znamená len čiastočný úspech vo veci. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie a zaviazal odporcu prispievať navrhovateľke manželské výživné.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O. s. p., vec prejednal v súlade s ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a zistil, že súd prvého stupňa správne rozhodol len čiastočne.

Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu a obsahu napadnutého rozsudku zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne iba čiastočne.

Je nepochybné, že predmetom konania bol návrh, ktorým navrhovateľka žiadala určiť odporcovi prispievať na jej výživu sumou 250 Eur mesačne titulom manželského výživného. Súd prvého stupňa majúc za to, že navrhovateľka podaním zo dňa 16. 06. 2011, podanie ktoré posúdila (na č. I. 124 spisu) podľa obsahu ako čiastočné späťvzatie nad sumu 170 Eur mesačne, konanie v tejto časti zastavil, majúc za to, že došlo k späťvzatiu návrhu v časti nad 170 Eur mesačne.

Odvolací súd sa s týmto jeho názorom nestotožnil, pretože z obsahu spisu zistil, že navrhovateľka písomným podaním zo dňa 13. 07. 2011 reflektovala na pojednávanie zo dňa 16. 06. 2011 z obsahu zápisnice, z ktorej vyplýva, že súd sa pokúsil o zmier, o vyriešenie predmetnej právnej veci zmiernou, resp. dohodou, o čo účastníci prejavili záujem. Dokonca prerušil aj pojednávanie, po ktorom navrhovateľka súhlasila, aby bol uzavretý zmier. Navrhovala 200 Eur mesačne, odporca navrhoval 180 Eur mesačne, z dôvodov ktorých súd pojednávanie odročil a žiadal účastníkov oznámiť výsledok mimosúdneho jednania. Teda preto navrhovateľka písomným podaním zo dňa 13. 07. 2011 adresovaným súdu prvého stupňa oznámila vyjadrenie k pojednávaniu zo dňa 16. 06. 2011 s návrhom na schválenie dohody, ktorú citovala v tomto písomnom podaní tak, že žiadala určiť výživné vo výške 170 Eur mesačne za dané obdobie od 27. 09. 2011 do právoplatnosti rozsudku o rozvode. Z jej podania zo dňa 23. 06. 2011 vyplýva, že ešte pred tým (č. I. 126 spisu) právny zástupca navrhovateľky tento návrh zmieru oznámil aj odporcovi, v súvislosti so záverom z pojednávania zo dňa 16. 06. 2011 a žiadal o stanovisko v lehote 7 dní, vzhľadom na lehotu súdu do 25 dní. Priložil aj podací lístok o tom, že predmetný návrh bol druhej strane odoslaný. Následne písomným podaním zo dňa 13. 09. 2011 došlým súdu prvého stupňa 14. 09. 2011 (č. I. 132 spisu) žiadal konajúci súd o predĺženie lehoty na uzatvorenie mimosúdnej dohody, keďže odporca nereagoval na pokus o uzatvorenie dohody. Až podaním zo dňa 29. 09. 2011 oznámil odporca konajúcemu súdu, došlým 03. 10. 2011, že s týmto návrhom nesúhlasil. Následne navrhovateľka podaním došlým súdu prvého stupňa dňa 05. 10. 2011 oznámila, že odporca k dohode nepristúpil, a preto na podanom návrhu trvá v celom rozsahu.

Odvolací súd má za to, že postup súdu prvého stupňa v súvislosti s vyhodnotením týchto písomných úkonov účastníkov konania, nebolo možné vyhodnotiť ako späťvzatie návrhu navrhovateľky nad sumu 170 Eur, odvolávajúc sa pritom na jej písomné podanie zo dňa 13. 07. 2011. Z tohto písomného podania vyplýva, že reagovala len a len na pokyn súdu a návrh súdu uzavrieť mimosúdnu dohodu, v rámci ktorej aj predkladala návrh. Keďže k tomu nedošlo, opätovne oznámila súdu, že na podanom návrhu trvá v celom rozsahu. Z obsahu tohto písomného podania navrhovateľky zo dňa 13. 07. 2011 nevyplýva, že došlo k výslovnému prejavu týkajúceho sa späťvzatia návrhu nad sumu 170 Eur. Preto odvolací súd nemohol tento postup v konaní právne oprieť o ust. § 96 ods. 1, 3 O. s. p. z dôvodu, že navrhovateľka v tejto časti zobrala návrh späť. Z tohto dôvodu mal odvolací súd za to, že tento výrok súdu prvého stupňa nie je vecne správny.

Odvolací súd mal za to, že súd prvého stupňa vykonal potrebné dokazovanie a z dokazovania vyplynul skutkový stav, že v danom období, za ktoré navrhovateľka požadovala manželské výživné od 28. 09. 2010 do 13. 05. 2011 skutočne životná úroveň oboch manželov nebola rovnaká. Jednoznačne vykonaným dokazovaním vyplynulo, že v danom období odporca vykazoval oveľa väčší príjem ako navrhovateľka, ktorá v tomto období sa starala o domácnosť a mala len príjmy z rodičovského príspevku vo výške 160,22 Eur, prídavky na dieťa vo výške 22 Eur, rodičovský príspevok vo výške 190,10 Eur a nemocenské dávky vo výške 388,40 Eur v novembri 2010 - 563,60 Eur a v januári 2011 - 545,40 Eur. Z dokazovania vyplynulo, že z podnikania nemala žiadne príjmy a od 05. 04. 2011 mala pozastavenú živnosť. Bolo zreteľne preukázaný rozdiel vo výške príjmov oboch účastníkov, a to v prospech odporcu.

Z ust. § 71 ods. 1 Zákona o rodine vyplýva, že manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Podľa ust. § 71 ods. 2 Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť medzi manželmi predchádza vyživovací povinnosť detí voči rodičom.

Za tej situácie s poukazom aj na vyššie zákonné ustanovenie, ak súd prvého stupňa zistil, že je zreteľný rozdiel vo výške príjmov odporcu a že nebola zásadne rovnaká životná úroveň, za dané obdobie, najmä na strane navrhovateľky, v porovnaní s odporcom, ktorý dosahoval oveľa väčší príjem, bol odvolací súd názoru, že postup súdu prvého stupňa bol správny. Zo zákonného ustanovenia vyplýva, že vyživovacia povinnosť medzi manželmi vzniká uzavretím manželstva a zaniká rozvodom. Bez ohľadu na to, či manželia spolu žijú alebo nie, vyžaduje sa, aby mali rovnakú životnú úroveň. Preto je vždy potrebné spoľahlivo zisťovať dôvody, ktoré viedli niektorého manžela k neplneniu vyživovacej povinnosti, a to aj v kontexte ust. § 18 a § 19 Zákona o rodine, ktorý určuje práva a povinnosti manželov.

S poukazom na ustálenú judikatúru a rozhodovaciu prax je zrejmé, že návrh na určenie vyživovacej povinnosti voči manželovi možno podať nielen vtedy, ak na strane jedného z manželov existuje sociálna odkázanosť, ale aj vtedy, ak je spravodlivé dorovnať jeho rozdielnu životnú úroveň. Toto je práve aplikácia zásady solidarity, ktorá nepripúšťa, aby sa niektorý z manželov dostal do nevýhodnejšieho postavenia, napr. v dôsledku starostlivosti o domácnosť alebo dieťa.

Vyživovacia povinnosť medzi manželmi má omnoho širší rozsah, je daná zásadne rovnakou životnou úrovňou manželov, hoci príspevok na výživu rozvedeného manžela nevychádza z porovnania životnej úrovne bývalých manželov, ale len z potrieb oprávneného na zabezpečenie primeranej výživy.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa sa týmito zásadami spravoval a dôvodne určil manželské výživné za obdobie, dokiaľ manželstvo nebolo právoplatne rozvedené (t. j. za obdobie od 28. 09. 2010 do 13. 05. 2011).

Nestotožnil sa však s rozhodnutím súdu, keď v prevyšujúcej časti návrh zamietol, pretože z výroku napadnutého rozhodnutia vyplýva, že zamietol návrh navrhovateľky nad sumu 150 Eur do sumy 170 Eur a nad sumu 170 Eur následne konanie zastavil.

S poukazom však na nesprávny právny procesný postup súdu prvého stupňa a vyhodnotenie procesných úkonov na strane navrhovateľky, najmä s jeho konštatovaním, že navrhovateľka zobrala späť návrh na určenie manželského výživného nad sumu 170 Eur, bol odvolací súd názoru, že je potrebné zrušiť aj rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým súd v prevyšujúcej časti návrh zamietol.

V tomto smere je rozhodnutie súdu prvého stupňa, pretože navrhovateľka sa domáhala určenia výživného za dané obdobie (t. j. od 28. 09. 2010 do 13. 05. 2011) celkom v sume 250 Eur mesačne poukazujúc na svoje príjmy v danom období, na skutočnosť, že sa starala o domácnosť, o ich mal. dieťa, ktoré malo zdravotné problémy, a skutočnosť, že príjmy z podnikania v tom období nemala. Toto preukázateľne súd prvého stupňa zistil. Bolo na strane súdu zistiť pomery aj odporcu za dané obdobie a porovnať, či životná úroveň oboch manželov bola rovnaká. Už z obsahu samotného rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že vzhľadom na príjmovú stránku na stranách oboch účastníkov, zistil, že životná úroveň nebola rovnaká, pretože príjem navrhovateľky zďaleka v danom období nezodpovedal príjmom odporcu.

Odvolací súd zistil, že zo zisteného skutkového stavu súdom prvého stupňa a situácie, ktorá jeho nesprávnym postupom nastala, bolo nateraz možné priznať navrhovateľke manželské výživné len vo výške 150 Eur mesačne. Išlo o neporovnateľné príjmy odporcu vo vzťahu k navrhovateľke za dané obdobie na jeho strane nastala povinnosť mu vyplývajúca z ust. § 18 a § 19 Zákona o rodine (keďže v tom období boli manželmi), že o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní sa

starat' obaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojiť potreby rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť (§ 19 ods. 1 Zákona o rodine).

Dokazovaním bolo ustálené, že o domácnosť sa výlučne starala len navrhovateľka, na výživu jej odporca neprispieval v danom období a dokonca neprispieval ani na výživu mal. dieťaťa, pričom je príjem bol neporovnateľne nižší oproti príjmu odporcu.

Z týchto dôvodov bol odvolací súd názoru, že je dôvodné napadnutý rozsudok vo výroku, ktorým nateraz súd priznal výživné navrhovateľke vo výške 150 Eur za dané obdobie a povolil ho splácať po 250 Eur mesačne, ako vecne správny v zmysle ust. § 219 O. s. p. potvrdiť.

Zrušil však rozsudok vo výroku, ktorým súd konanie v časti o zaplatenie manželského výživného nad sumu 170 Eur mesačne zastavil a vo výroku, ktorým aj v prevyšujúcej časti návrh zamietol (nad 150 Eur mesačne do sumy 170 Eur mesačne) z dôvodu, že súd prvého stupňa nesprávne postupoval pri rozhodovaní o tom, či došlo zo strany navrhovateľky k späťvzatiu návrhu nad sumu 170 Eur mesačne alebo nie. Keďže odvolací súd zistil, že nedošlo k späťvzatiu návrhu a zo strany súdu prvého stupňa bolo dôvodné sa zaoberať celým návrhom, teda návrhom, ktorým žiadala prispievať na manželské výživné sumou 250 Eur mesačne mal za to, že následne bol potom nesprávny aj právny postup súdu, pokiaľ návrh v prevyšujúcej časti od sumy 150 Eur do sumy 170 Eur mesačne zamietol.

V tejto časti je potrebné, aby súd prvého stupňa naďalej v konaní pokračoval, dôsledne sa zaoberal manželským výživným aj za dané obdobie, ktoré navrhovateľka požaduje a zistil, či na jej strane boli dôvody žiadať manželské výživné aj vyššie ako 150 Eur mesačne alebo nie (teda vo výške 250 Eur mesačne). K týmto zisteniam súd prvého stupňa môže dospieť iba na základe komplexného, spoľahlivého zistenia skutkového stavu tak, že porovná výdavky na oboch stranách účastníkov, ale aj príjmové pomery oboch účastníkov a zistí, či životná úroveň bola rovnaká alebo nie a či bol alebo nebol dôvod zo strany navrhovateľky žiadať výživné vo výške 250 Eur mesačne.

Z týchto dôvodov v napadnutej časti rozsudok súdu prvého stupňa bolo potrebné v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) a h) O. s. p. zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie, a v ostatnej časti v zmysle ust. § 219 O. s. p. potvrdiť.

V novom konaní rozhodne súd prvého stupňa o trovách prvostupňového konania a odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.